

บทบาทของผู้ปกครองหรือครูในการส่งเสริมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
ที่มีสติปัญญาเลิศ และความสามารถพิเศษ กรุงเทพมหานคร

นางสาว พุสดี เรืองศรีมัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

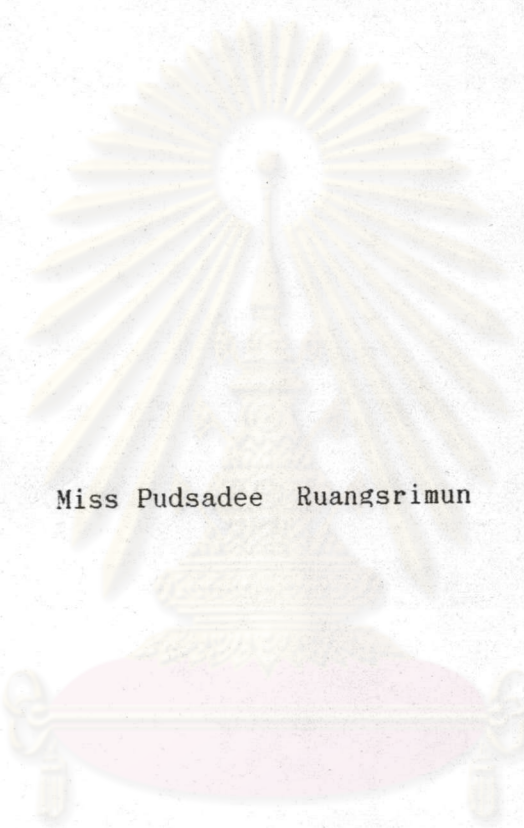
ISBN 974-579-375-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017872

11๗๙๙๐๑๕

ROLES OF PARENTS OR TEACHERS IN PROMOTING MATHAYOM SUKSA SIX
GIFTED AND TALENTED STUDENTS, BANGKOK METROPOLIS

Miss Pudsadee Ruangsrimun

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Research
Graduate School
Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-579-375-2

ทำข้อวิธานิพนธ์

บทบาทของผู้ปกครอง หรือครูในการส่งเสริมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
ที่มีสติปัญญาเลิศ และความสามารถพิเศษ กรุงเทพมหานคร

โดย

นางสาวผลดี เรืองศรีมัน

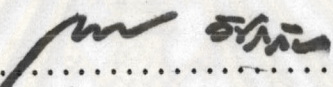
ภาควิชา

วิจัยการศึกษา

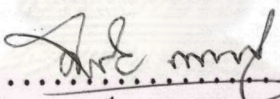
อาจารย์ที่ปรึกษา

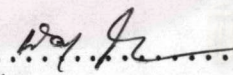
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิตา ชูโต

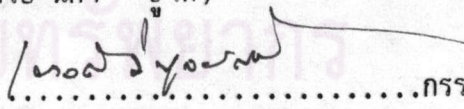
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ออมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

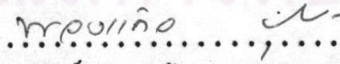

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. อถรร วาชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิธานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย กาญจนาวาสี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิตา ชูโต)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ยาวดี วิบูลย์ศรี)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พวงแก้ว บุณยกนก)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

มูลนิธิ เรืองศรีมัน : บทบาทของผู้ปกครองหรือครูในการส่งเสริมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 6 ที่มีสติปัญญาเลิศและความสามารถพิเศษ กรุงเทพมหานคร (ROLES OF PARENTS OR
TEACHERS IN PROMOTING MATHAYOM SUKSA SIX GIFTED AND TALENTED STUDENTS,
BANGKOK METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.นิศา ชูโต, 124 หน้า.
ISBN 974-579-375-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการศึกษาลักษณะของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ และ
บทบาทของผู้ปกครอง หรือครูอาจารย์ในการส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มประชากรของการ
วิจัยมี 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ 1 เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2531 ของโรงเรียนในเขต
กรุงเทพมหานครที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 5 ภาคเรียน ตั้งแต่ 3.8 ขึ้นไปและมีความสามารถพิเศษเฉพาะด้าน
อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ได้แก่ ด้านศิลปะ การประพันธ์ การประดิษฐ์ การกีฬา หรือมีความ
สามารถทางการเป็นผู้นำ กลุ่มที่ 2 คือบุคคลที่มีบทบาทในการส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ
ตามการรับรู้ของนักเรียน การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการใช้แบบทดสอบสมรรถภาพทางสมองแมทริทิส
ก้าวหน้ามาตรฐานของราเวน แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ AC Test of Creativity Ability
ของแฮริสและซิม เบอร์ก เพื่อยืนยันคุณลักษณะของนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกว่าเป็นนักเรียนที่มีความสามารถ
พิเศษ แล้วใช้แบบสำรวจถามนักเรียนเพื่อหาบุคคลที่มีบทบาทมากที่สุดในการส่งเสริมความสามารถพิเศษของ
นักเรียน พร้อมทั้งสอบถามบทบาทของบุคคลดังกล่าวเพื่ออุปมาอุปไมยในการส่งเสริม ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
สรุปได้ดังนี้

1. ลักษณะของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ (1.1) ลักษณะทางด้านร่างกาย คือ มีน้ำหนัก
และส่วนสูงมากกว่าเด็กทั่วไป; (1.2) นักเรียนกลุ่มนี้แสดงแนวความสามารถพิเศษเมื่ออายุประมาณ
1-3 ปี โดยมีความสนใจยาวนาน ถามคำถามอยู่เสมอ พูดเร็วกว่าเด็กทั่วไป; (1.3) มีความสามารถทาง
สติปัญญาอยู่ในระดับฉลาดมาก ข้างสังเกต ความจำดี ใช้เหตุผลสูง มีความรู้สึกไวและละเอียดอ่อน;
(1.4) ลักษณะทางสังคม เข้ากับคนที่มีอายุมากกว่าได้ดี มีเพื่อนมาก และเป็นบุคคลที่ครูมอบหมายให้ทำหน้าที่
ในโรงเรียน; และ (1.5) ลักษณะสภาพครอบครัว มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับ
สูง จำนวนพี่น้อง 2 คน ส่วนใหญ่เป็นบุตรคนเล็ก บิดามารดาอยู่ด้วยกัน

2. ผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดในการส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ คือ บิดามารดา โดยมี
บทบาทดังนี้ (2.1) การอบรมเลี้ยงดู คือ ตอบคำถามของบุตรด้วยความอดทน ส่งเสริมให้บุตรคิดด้วยตนเอง
รับฟังความคิดเห็นของบุตร ให้กำลังใจและชมเชยบุตร เลี้ยงดูบุตรด้วยความรักและเอาใจใส่;
(2.2) การส่งเสริมด้านการเพิ่มความรู้และประสบการณ์ คือ อ่านหนังสือให้บุตรฟังเป็นประจำเมื่ออยู่ในวัย
เด็ก จัดหาผู้เชี่ยวชาญมาสอนเพิ่มเติม พาบุตรไปชมนิทรรศการและการแข่งขัน ให้คำแนะนำเกี่ยวกับผลงาน
ของบุตร; และ (2.3) การส่งเสริมด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ คือ จัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องเล่นและหนังสือ
ที่เหมาะสมกับวัยและความสามารถพิเศษของบุตร จัดห้องหรือมุมส่วนตัวให้แก่บุตร

ภาควิชา วิชาการศึกษา
สาขาวิชา วิชาการศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต *[Signature]*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *[Signature]*

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

PUDSADEE RUANGSRIMUN : ROLES OF PARENTS AND TEACHERS IN PROMOTING
MATHAYOM SUKSA SIX GIFTED AND TALENTED STUDENTS, BANGKOK METROPOLIS.
THESIS ADVISOR : ASST.PROF. NISA XUTO, 124 pp. ISBN 974-579-375-2

The purpose of this research was to identify characteristics of gifted and talented students and to study roles of parents and teachers in promoting these students. The target population was divided into 2 groups :

(1) the mathayom suksa six students in 1988, in Bangkok Metropolis, who had accumulative grade points for 5 terms of more than 3.8, and also had a special or various talents on arts, writing, inventiveness, sports and leadership; and (2) person with roles in promoting these students. Standard Progressive Matrices of Ravan Test, AC Test of Creativity Ability of Harris and Simberg, and questionnaires were used to identify the gifted and/or talented students. Then, questionnaires were applied to students and persons, who were identified by students, to explore their roles in promoting them. Data were analysed and results were as follow:-

1. Characteristics of these specially gifted students were (a) Physical - their hight and weight were above the average; (b) General abilities - they had shown longer concentration, speaking faster and asking more questions than their peers when they were 1 to 3 years old ; (c) Mental ability at the level of specially intelligent - highly observant, good memory, highly ratisnal and sensitive; (d) Social characteristics - getting along very well with older persons, attracting friends, and entrusted by teachers with school duties ; and (e) Family background - coming from family high economic and social status , families with two children, mostly youngest ones with parents living together.

2. Persons with most improtant roles in promoting these gifted students were parents. Their roles were (a) Raising them by be patient, helping them to make their own decisions, respecting their opinion, giving positive reinforcement, loving and caring for them ; (b) Supporting them in expanding their knowledge and experince through reading, arranging for special tutoring, attending exhibitions and completion as well as advising them in their work; and (c) Acquiring materials and equipment suitable for their age and special gifts.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Nisa Xuto

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลง ได้ด้วยความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิศา ชูโต อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งมาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ด้วยความเคารพอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีสติปัญญาเลิศและความสามารถพิเศษ และบิดามารดาของนักเรียนดังกล่าว ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรของการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งครู-อาจารย์โรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครทุกท่าน ที่เห็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเพื่อนๆทุกคนที่ให้ความสนใจและให้คำแนะนำ ตลอดจนช่วยเหลือด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย ที่กรุณาให้ทุนอุดหนุนบางส่วนในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ท้ายที่สุดผู้วิจัยขอขอบคุณบุคคลในครอบครัวทุกคน ที่มีบทบาทในการสนับสนุนส่งเสริม และเอื้ออำนวยความสะดวกของผู้วิจัยตลอดมา รวมทั้งเป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผลดี เรื่องศรีมัน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภาพ	ซ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
ข้อตกลงเบื้องต้น	6
ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย	6
ความไม่สมบูรณ์ของงานวิจัย	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
2. วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	9
3. วิธีการดำเนินการวิจัย	52
ประชากรเป้าหมาย	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	57
การเก็บรวบรวมข้อมูล	63
การวิเคราะห์ข้อมูล	65
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66

	หน้า
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	79
ข้อค้นพบ	79
อภิปรายผลการวิจัย	81
ข้อเสนอแนะ	86
บรรณานุกรม	88
ภาคผนวก	93
ประวัติผู้เขียน	124

 ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	คะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ของแบบสอบแมทริชส์ก้าวหน้ามาตรฐาน ของกลุ่มตัวอย่างชาวอังกฤษของราเวน.....	28
2	การกระจายของความสามารถพิเศษของเด็กระหว่างโรงเรียนที่ มีสถานภาพทาง เศรษฐกิจและสังคมที่ต่างกัน.....	46
3	จำนวนโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขต กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2531 จำนวนตามประเภทของโรงเรียน...	53
4	จำนวนแบบสำรวจนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษโดยให้ทางโรงเรียน เป็นผู้ระบุจำนวนตามประเภทของโรงเรียน และการตอบกลับแบบ สำรวจ.....	54
5	จำนวนโรงเรียนซึ่งระบุว่านักเรียนที่เป็นไปตามเกณฑ์ของงานวิจัย จำนวนตามประเภทของโรงเรียน.....	54
6	จำนวนนักเรียนซึ่งทางโรงเรียนระบุว่ามีความสามารถพิเศษตามเกณฑ์ ของงานวิจัย.....	55
7	จำนวนแบบสำรวจนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษของนักเรียนที่โรง เรียนระบุชื่อ จำนวนตามการตอบกลับของแบบสอบถาม.....	56
8	จำนวนบุคคลที่มีบทบาทมากที่สุดในการส่งเสริมความสามารถพิเศษตาม การระบุของประชากรเป้าหมาย.....	57
9	น้ำหนัก ส่วนสูง และอายุของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ.....	66
10	คะแนนความสามารถทางสติปัญญาทั่วไปของนักเรียนที่มีความสามารถ พิเศษ.....	67
11	คะแนนความคิดสร้างสรรค์ จำนวนตามด้านความคิดคล่องตัว ความ ยืดหยุ่นในการคิดและความคิดริเริ่ม.....	67
12	อายุของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษเมื่อบิดามารดาค้นพบแนว ความสามารถตามการรับรู้ของบิดามารดา.....	68
13	ความถี่สิ่งที่มีความสำคัญที่สุดในการตัดสินใจความสามารถพิเศษของบุตร ตามการรับรู้ของบิดามารดา.....	68
14	สถานภาพการสมรสของบิดามารดาของนักเรียนที่มีความสามารถ พิเศษ.....	69
15	วุฒิการศึกษาขั้นสูงสุดของผู้ที่มีบทบาทในการส่งเสริมความสามารถ ของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ.....	69

16	รายได้และอาชีพของผู้ที่มีบทบาทในการส่งเสริมความสามารถของ นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ.....	69
17	จำนวนพี่น้องและลำดับการเกิดของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ.....	70
18	ความถี่ลักษณะของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษตามการรับรู้ของตัว นักเรียนเอง.....	70-71
19	ความถี่ลักษณะของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษตามการรับรู้ของ บิดามารดา.....	72-73
20	ความถี่คุณลักษณะที่สำคัญที่สุดของบิดามารดาซึ่งมีผลต่อการส่งเสริมความ สามารถของบุตรตามการรับรู้ของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ.....	73
21	ความถี่คุณลักษณะที่สำคัญที่สุดของบิดามารดาซึ่งมีผลต่อการส่งเสริมความ สามารถของบุตร ตามการรับรู้ของบิดามารดา.....	74
22	ความถี่ของบทบาทของบิดามารดาที่สำคัญที่สุดซึ่งมีส่วนส่งเสริมความสามารถ ของบุตรตามการรับรู้ของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ.....	75
23	ความถี่ของบทบาทของบิดามารดาที่สำคัญที่สุดซึ่งมีส่วนส่งเสริมความ สามารถของบุตรตามการรับรู้ของบิดามารดา.....	75
24	ความถี่ของบทบาทของบิดามารดาที่ปฏิบัติมากในการส่งเสริมนักเรียน ที่มีความสามารถพิเศษตามการรับรู้ของบิดามารดา.....	76-78

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	ลักษณะของเด็กที่มีความสามารถพิเศษตามแนวคิดของรันซลี.....	13
2	องค์ประกอบทั่วไปและองค์ประกอบเฉพาะของความสำเร็จของบุคคลในกิจกรรมทฤษฎี.....	20
3	ภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างแบบสอบถามตามทฤษฎีสององค์ประกอบ.....	21
4	ภาพแสดงตัวอย่างการมีส่วนร่วมกันขององค์ประกอบเฉพาะ.....	22
5	แบบจำลองมหภาคของโครงสร้างทางสมองตามแนวทฤษฎีของกิลฟอร์ด.....	23
6	ตัวอย่างแบบจำลองจุลภาคของโครงสร้างทางสมองตามทฤษฎีของกิลฟอร์ด.....	25
7	ภาพแสดงการกระจายและการจำแนกค่าไอคิว เบียง เบนบนส่วนเบียงเบนมาตรฐาน.....	26
8	กราฟเส้นโค้งแสดงช่วงของศักยภาพทางสติปัญญาที่แตกต่างกันไปตามอิทธิพลร่วมระหว่างพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม โดยเน้นให้เห็นอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมออกมาอย่างชัดเจน.....	30
9	ภาพแสดงลักษณะพัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ตามระดับชั้นจากการศึกษาของมหาวิทยาลัยมินิโซต้า.....	38
10	ภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์กับคะแนนไอคิว.....	44

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย